

HELSE FONNA HF
Postboks 2170
5504 HAUGESUND

Dato: 13.03.2017
Vår ref.: 2016/6619-9
Saksbehandlar: pernord1
Dykkar ref.:

Fråsegn til høyring av rapport frå prosjektet for Odda sjukehus i lys av føringane i Nasjonal helse- og sjukehusplan

Hordaland fylkeskommune ved fylkesutvalet har i møte 23. februar gitt fråsegn til rapport for Odda sjukehus.

Frist for fråsegn var sett til 22. februar. Fylkesrådmannen si tilråding vart oversendt Helse Fonna i forkant av møtet. Fylkesutvalet handsama saka i møte 22. – 23. februar.

Per Nordmark
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:
Fylkesmannen i Hordaland

Arkivnr: 2016/6619-6
Saksbehandlar: Per Nordmark

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet	46/17	22.02.2017

Fråsegn til høyring av rapport frå prosjektet for Odda sjukehus i lys av føringane i Nasjonal helse- og sjukehusplan

Samandrag

På bakgrunn av Nasjonal helse- og sjukehusplan som vart handsama i Stortinget mars 2016 gjennomfører Helse Vest og Helse Fonna eit prosjekt med føremål å vurdere sjukehusa si rolle i helseføretaka. Det vart utarbeidd ein rapport for Stord sjukehus hausten 2016. Fylkesutvalet gav fråsegn til denne rapporten. Det er no i prosjektet utarbeidd ein rapport for Odda sjukehus, med føremål å medverka til eit framtidretta og trygt tenestetilbod ved Odda Sjukehus.

Rapporten synleggjer på ein god måte situasjonen, behova og utfordringane for spesialisthelsetenester i helseføretaka sitt opptaksområde. Rapporten synleggjer at det er ulike måtar å organisera tenestene på som vil gje gode tilbod for publikum. Odda har særlege utfordringar som sjukehus på grunn av det relativt låge befolkningsgrunnlaget i lokalområdet, samstundes som er det store avstandar til alternative tilbod, og utfordrande transportvilkår.

Rapporten gjev tydelege tilråding om vidare drift og utvikling av Odda sjukehus. Det vert peika på at kommunane i området og Helse Fonna bør inngå eit samarbeid for å sikra tilbodet til pasientar som har behov for både primær- og spesialisthelsetenester. På eit punkt er prosjektgruppa delt; ein majoritet tilrår vidareføring av akuttkirurgi, medan eit mindretal tilrår ei avvikling av akuttkirurgi.

Fylkesrådmannen vurderer rapporten på bakgrunn av regionale planar. Odda er prioritert som eit regionsenter og skal ha ei viktig rolle for å skapa attraktivitet for områda i indre Hardanger. Dette vil vera vesentleg for å sikra busetjing og aktivitet i området, gje grunnlag for styrking av næringslivet og dei store verksemdene, handtera den sterkt aukande turiststraumen, skapa eit mangfald av arbeidsplassar og kompetanse, sikra rekruttering av arbeidskraft og vidare utvikling av kompetanse, oppretthald og utvikla tenester og tilbod, kultur- og idrettsaktivitetar m.m.

Sentralisering av spesialisthelsetenester medfører stort transportbehov, noko som er synleggjort i rapporten. Dette er i strid med fylket sine klimamål, medfører store samfunnskostnader, og er ofte store påkjenningar for pasientar og pårørande. Fylkesrådmannen meiner helseføretaka må leggja vesentleg vekt på desse momenta i det vidare arbeidet.

Fylkesrådmannen vil peikar på at Regional plan for attraktive senter i Hordaland pålegg helseføretaka, i tillegg til å sikra gode spesialisthelsetilbod, å leggja vesentleg vekt på det ansvaret og den rolla sjukehuset har for at Odda skal vera, og kan utvikla seg som eit attraktivt regionsenter.

Fylkesrådmannen støttar dei tilrådingar som er gitt i rapporten; punkt 1 – 7. Fylkesrådmannen har ikkje fagleg grunnlag til å uttale seg om akuttkirurgi.

Forslag til vedtak

1. Gode helseteneste skal vera tilgjengelege når det er behov, og gjeva tryggleik og god livskvalitet. Helse Vest og Helse Fonna gjer eit viktig arbeid med å vurdere Odda sjukehus opp mot Nasjonal helse- og sjukehusplan. Prosjektet skal handtera behovet for forandringar og omstilling i helsetenestene, - i møte med mellom anna endring i demografi, sjukdomsmønster og medisinsk-fagleg utvikling. Samstundes skal tryggleiken for befolkninga og den samfunnsøkonomiske berekrafta sikrast. Hordaland fylkeskommune ser på rapporten som eit godt vurderingsgrunnlag for utviklinga av Odda sjukehus.
2. «Regional plan for attraktive senter i Hordaland – senterstruktur, tenester og handel» skal leggjast til grunn for kommunal, fylkeskommunal og statleg planlegging og verksemd. Odda by er eit regionalt senter i Hordaland, og skal vera og utviklast vidare som attraktivt for regionen. Dette skal leggja grunnlag busetjing, næringsliv, tenester og vekst. I det vidare arbeidet med utvikling av Odda sjukehus og helsetenestene i området må Helse Vest og Helse Fonna leggja den regionale planen til grunn.
3. Spesialisering og sentralisering av spesialisthelsetenestene resulterer i aukande transport, både på veg og i lufta. Dette er ei utvikling i strid med globale, nasjonale og regionale klimamål. Organisering av helsetilbod må vurderast opp mot klimamål i «Regional klimaplan 2014 – 2030» og planleggjast med målsetjing om å nå klimamåla.
4. Hordaland fylkeskommune støttar tilrådingar i rapporten om Odda sjukehus for desse punkta:
  - a. Sjukehus i nettverk
  - b. samarbeid mellom kommune og sjukehus innan somatikk, psykisk helsevern og rusbehandling
  - c. Spesialisthelsetenester ofte, mykje og nært
  - d. Dagkirurgiske tenester
  - e. Bemanning, rekruttering, kompetanse
  - f. Stadleg leiar
  - g. Teknologiske løysingar og digital kommunikasjon

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 23.02.2017

Aud Karin Oen (SV) sette på vegner av SV, A, Sp og KrF fram slikt forslag:

«Nytt punkt:

Fylkesutvalet ser det som særst avgjerande at den naudsynte kirurgiske akuttberedskapen ved lokalsjukehuset i Odda vert styrkt og vidareført som i dag. Fylkesutvalet syner til at det einaste lokalsjukehuset i Hardanger har svært utfordrande geografi, topografi, og vanskelege veg- og vørtilhøve. Fylkesutvalet vil sterkt understreka at Odda sjukehus må ha akuttkirurgisk tilbod, akuttfunksjon i indremedisin, anestesilækjar i døgnvakt, planlagt kirurgi, og beredskap for kirurgisk vurdering og stabilisering, samt handtering av akutte hendingar.»

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 1-4 vart samrøystes vedteke.

Oen sitt forslag fekk 10 røyster (SV, V, MDG, KrF, Sp, A) og vart vedteke.

Vedtak

1. Gode helseteneste skal vera tilgjengelege når det er behov, og gjeva tryggleik og god livskvalitet. Helse Vest og Helse Fonna gjer eit viktig arbeid med å vurdera Odda sjukehus opp mot Nasjonal helseteneste- og sjukehusplan. Prosjektet skal handtera behovet for forandringar og omstilling i helsetenestene, - i møte med mellom anna endring i demografi, sjukdomsmønster og medisinsk-fagleg utvikling. Sam-stundes skal tryggleiken for befolkninga og den samfunnsøkonomiske berekrafta sikrast. Hordaland fylkeskommune ser på rapporten som eit godt vurderingsgrunnlag for utviklinga av Odda sjukehus.
2. «Regional plan for attraktive senter i Hordaland – senterstruktur, tenester og handel» skal leggjast til grunn for kommunal, fylkeskommunal og statleg planlegging og verksemd. Odda by er eit regionalt senter i Hordaland, og skal vera og utviklast vidare som attraktivt for regionen. Dette skal leggjast til grunnlag busetjing, næringsliv, tenester og vekst. I det vidare arbeidet med utvikling av Odda sjukehus og helsetenestene i området må Helse Vest og Helse Fonna leggjast til grunn.
3. Spesialisering og sentralisering av spesialisthelsetenestene resulterer i aukande transport, både på veg og i lufta. Dette er ei utvikling i strid med globale, nasjonale og regionale klimamål. Organisering av helsetilbod må vurderast opp mot klimamål i «Regional klimaplan 2014 – 2030» og planleggjast med målsetjing om å nå klimamåla.
4. Hordaland fylkeskommune støttar tilrådingar i rapporten om Odda sjukehus for desse punkta:
  - a. Sjukehus i nettverk
  - b. Samarbeid mellom kommune og sjukehus innan somatikk, psykisk helsevern og rusbehandling
  - c. Spesialisthelsetenester ofte, mykje og nært
  - d. Dagkirurgiske tenester
  - e. Bemanning, rekruttering, kompetanse
  - f. Stadleg leiar
  - g. Teknologiske løysingar og digital kommunikasjon
5. Fylkesutvalet ser det som særst avgjerande at den naudsynte kirurgiske akuttberedskapen ved lokalsjukehuset i Odda vert styrkt og vidareført som i dag. Fylkesutvalet syner til at det einaste lokalsjukehuset i Hardanger har svært utfordrande geografi, topografi, og vanskelege veg- og vèrtilhøve. Fylkesutvalet vil sterkt understreka at Odda sjukehus må ha akuttkirurgisk tilbod, akuttfunksjon i indremedisin, anestesilækjar i døgnvakt, planlagt kirurgi, og beredskap for kirurgisk vurdering og stabilisering, samt handtering av akutte hendingar.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Bård Sandal
fylkesdirektør regional utvikling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

- 1 Prosjektrapport Odda sjukehus
- 2 Vedlegg 1-11 Prosjektrapport Odda sjukehus
- 3 Vedlegg KOMMENTARAR TIL PROSJEKTRAPPORT 5 jan 2017
- 4 Ekstern kvalitetssikring av Prosjekt Odda sjukehus - Endelig PwC rapport
- 5 Høyringsbrev Prosjektrapport Odda sjukehus

Fylkesrådmannen, 09.02.2017

Bakgrunn

Helse Vest RHF og Helse Fonna RHF starta i mars 2016 prosjektet Stord sjukehus og Odda sjukehus i lys av føringane i Nasjonal helse- og sjukehusplan. Arbeidet er organisert med brei deltaking frå kommunane, brukarane og helseforetaka. Mandatet inneheld desse punkta:

- *“Prosjektet skal medverke til å utvikle eit framtidretta og trygt tenestetilbod ved Odda og Stord sjukehus”*
- *“Arbeidet skal bygge på omtale av lokalsjukehusa og deira rolle i Nasjonal helse og sjukehusplan (2016 – 2019).”*
- *“Prosjektet skal også fokusere på korleis dei ressursane som er lokalisert til sjukehuset blir effektivt utnytta”*

Sluttrapport frå prosjekt for Stord Sjukehus var ferdig hausten 2016, no ligg rapporten for Odda sjukehus føre. Den er sendt på høyring med høyringsfrist 21. februar 2017. Etter høyringsrunden skal rapporten handsamast i styret i Helse Fonna og deretter Helse Vest.

Hordaland fylkeskommune har fått rapporten på høyring og har bedt om, og fått utsett frist til 22. februar av omsyn til politisk handsaming av fråsegn til rapporten.

Nasjonal helse- og sjukehusplan

Nasjonal helse- og sjukehusplan vart handsama i Stortinget 17. mars 2016 og gav nokre overordna føringar for sjukehussektoren.

Sjukehusa vart inndelt i ulike kategoriar:

- Regionsjukehus – hovudsjukehus som er Haukeland universitetssjukehus i Helse Vest
- Stort akuttjukehus – Stavanger, Haugesund og Førde sjukehus i Helse Vest
- Akuttjukehus - Nordfjord sjukehus, Lærdal sjukehus, Voss sjukehus, Stord sjukehus og Odda sjukehus i Helse Vest

I tillegg kjem sjukehus utan akuttfunksjonar.

Gjennom Nasjonal helse- og sjukehusplan vil regjeringa skape pasienten si helseteneste. Den nasjonale planen seier:

«Å ruste spesialisthelsetjenesten til å møte framtidens behov i et så langstrakt og spredt befolket land som vårt, handler i stor grad om å finne god balanse mellom det som haster og det som kan planlegges, mellom det som må gjøres sentralt, og det som kan skapes lokalt. Når motstridende interesser gjør det vanskelig å

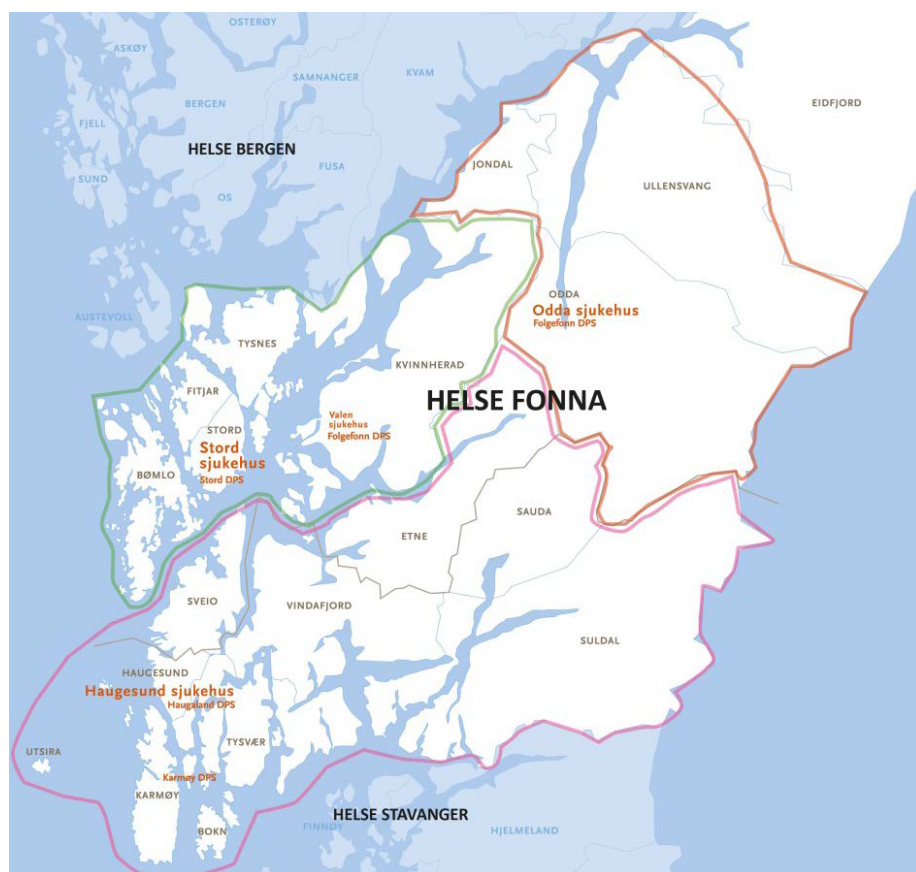
bli enige om hva som er den beste løsningen, har regjeringen ett gjennomgående svar: Hensynet til pasienten skal alltid veie tyngst.»

Faktagrunnlag og utfordringer

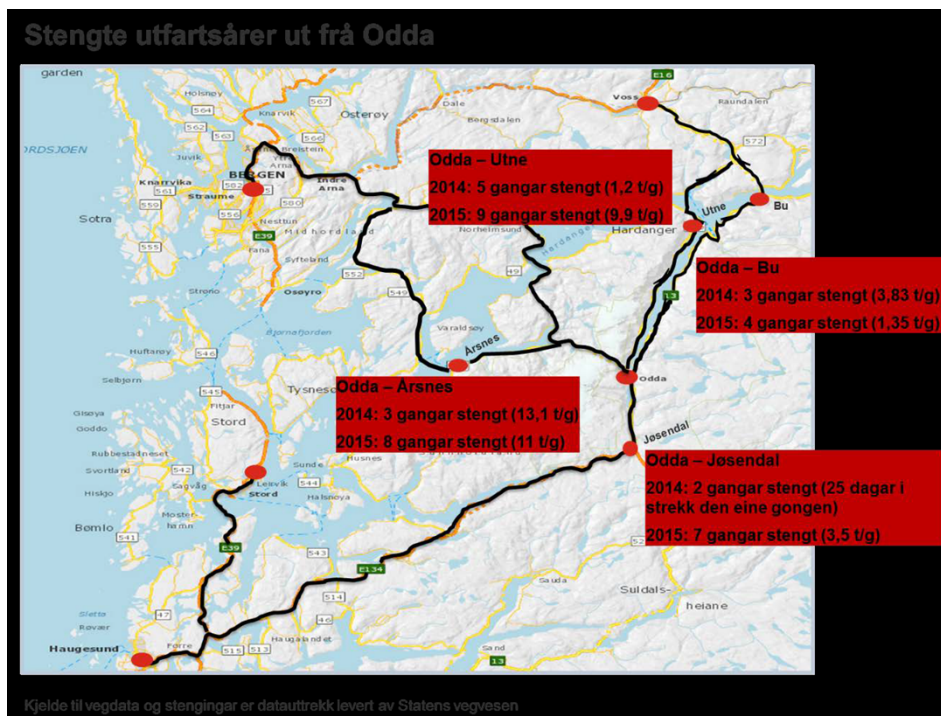
Helse Fonna yter helsetenester til omlag 180 000 personar og består av Haugesund sjukehus, Stord sjukehus og Odda sjukehus. Høyringsrapporten gjev detaljerte opplysningar om organisering og bemanning, tal pasientar, omfang av ulike behandlingar, fordeling av pasientar, vidaresending av pasientar, kostnader, reiseavstandar, risikofaktorar m.m. Odda sjukehus er det minste av sjukehusa med omlag 8% av driftskostnadane og 6% av befolkninga i Helse Fonna.

Odda sjukehus sine største utfordringar er eit lite befolkningsgrunnlag i opptaksområdet, rekruttering og kapasitet med ulik kompetanse for eit breitt spesialisthelsetilbod, reise/transportavstandar, og risiko for vanskelege transportsituasjonar både på veg og i lufta grunna t.d. ras, flaum og dårleg ver. Høgare driftskost per pasient er og ei utfordring for sjukehuset.

Auka turisme dei siste åra, særleg knytt til Trolltunga er ei ny utfordring for helseforetaket og Odda sjukehus.

Illustrasjon: Dekningsområde for Helsefonna, og sjukehusa i Haugesund, Stord og Odda.

Illustrasjon: Stengte vegar ut frå Odda i 204 og 2015.

Prosjektrapporten gjev slike tilrådingar:

På grunnlag av gjennomgangen av Nasjonal helse- og sjukehusplan og resultata frå analysar og utgreingar i prosjektet, har ei samstemt prosjektgruppe kome fram til følgjande tilrådingar for den vidare utviklinga av Odda sjukehus:

1. Sjukehus i nettverk

Helse Fonna må framover legge stor vekt på å utvikle ein felles kultur - «vi-haldning» - i eit samla Helse Fonna. Sjukehusa i helseføretaket skal fungere saman i eit forpliktande nettverk både fagleg og organisatorisk. Innføring av felles ventelister er eit viktig tiltak i denne samanhengen. Odda sjukehus skal inngå i ei samla spesialisthelseteneste i Helse Fonna, og vareta eit trygt og godt tilbod til befolkinga i sjukehusområdet saman med Haugesund sjukehus, Haukeland universitetssjukehus og dei prehospitale tenestene.

2. Samarbeid mellom kommune og sjukehus innan somatikk, psykisk helsevern og rusbehandling

Kommunane og Helse Fonna må inngå eit forpliktande samarbeid for å sikre tilbodet til pasientane som har behov for tenester frå begge nivåa, innanfor både somatikk, psykisk helsevern og rusbehandling. Kommunale øyeblikkeleg hjelp-senger og interkommunal legevakt må vidareutviklast. Desse tenestene bør vere lokaliserte til Odda sjukehus. Vidareutviklinga må sjåast i samheng med at dei kommunale ØH-sengene i 2017 også skal tas i bruk innan psykisk helse og rus.

Ein forpliktande avtale mellom kommunane og Helse Fonna om desse tenestene bør vere på plass i 2017, og arbeidet må starte opp første halvår. Odda kommune bør vere initiativtakar.

3. Spesialisthelsetenester ofte, mykje og nært

Det ligg til rette for utvida poliklinisk tilbod ved Odda sjukehus. Basert på analysane av pasientane

sine behov og gjennomgangen i prosjektet, må Helse Fonna utarbeide ein konkret plan for utviding av dei polikliniske tenestene. Det kan vere i form av ambulerande spesialistar eller privatpraktiserande avtalespesialistar. Det er ein føresetnad at polikliniske tenester innan øyrenasehals, inkludert høyrresentral, inngår i planen.

4. Dagkirurgiske tenester

Analysane og gjennomgangen i prosjektet viser at det er aktuelt å utvide den dagkirurgiske aktiviteten ved Odda sjukehus innanfor fleire fagområde, til dømes ortopediske inngrep (m.a. kneog skulderinngrep) og grå stær-operasjonar og augelokkoperasjonar. Helse Fonna må sjå samla på den dagkirurgisk aktiviteten innan alle fagområda, og på fordelinga av dagkirurgitilbodet mellom sjukehusa i helseføretaket.

5. Bemanning, rekruttering, kompetanse

Helse Fonna må delta aktivt i arbeidet med å implementere ny ordning for spesialistutdanning for legar, og i eit langsiktig perspektiv styrke utviklinga av breiddekompetanse, som er særleg viktig for dei mindre sjukehusa. Tiltak for å sikre anna helsepersonell vil også vere viktig.

Det er viktig for den framtidige spesialisthelsetenesta ved Odda sjukehus at det blir lagt til rette for ambuleringsordningar innan dei spesialitetane der befolkninga har eit avgrensa behov for tenester. Gjensidige hospiterings- og rotasjonsordningar, og å legge til rette for vidareutdanning, er viktige verkemiddel for fagutvikling og betre samhandling mellom sjukehusa i Helse Fonna. For å utvikle måten å rekruttere på til Odda sjukehus, bør Helse Fonna vidareføre det gode arbeidet som blir gjort lokalt i dag, og i tillegg sjå til eksempel frå andre små sjukehus.

6. Stadleg leiar

Ordninga med stadleg leiar ved Odda sjukehus må vidareførast. Det blir tilrådd at stadleg leiar skal inngå i leiargruppa i helseføretaket. Organiseringa av gjennomgåande klinikkstruktur vidareførast.

7. Teknologiske løysingar og digital kommunikasjon

Dei store regionale IKT-satsingane skal mellom anna sikre effektiv og trygg utveksling av pasientinformasjon mellom einingane internt i spesialisthelsetenesta, mellom spesialist- og kommunehelsetenesta og med pasientane. Dette legg grunnlaget for betre samarbeid og nettverk på tvers av einingar. Alle sjukehusa skal bidra aktivt i utviklings- og implementeringsarbeidet knytt til IKT-satsingane. Helse Fonna vidareutviklar bruken av telemedisinske løysingar.

Når det gjeld tilråding om den akuttkirurgiske verksemda ved Odda sjukehus, er prosjektgruppa delt:

8. Tilråding om avvikling av akuttkirurgi

Desse medlemmane støttar denne tilrådinga: Prosjektleiar Helge Bryne, Ingvill Skogseth, Haldis Økland Lier, Berit Haaland:

Ut frå størrelsen på opptaksområdet til Odda sjukehus, er det ikkje grunnlag for å oppretthalde døgnkontinuerlege akuttfunksjonar ved sjukehuset. Odda sjukehus skal likevel ha akuttfunksjon i indremedisin, anestesilege i døgnvakt, planlagt dagkirurgi og skadepoliklinikk. Dette blir grunnleggjande med lang avstand til næraste større sjukehus, og at dei aller fleste som treng ei akuttinnlegging ved Odda sjukehus, har behov for eit akutt indremedisinske tilbod. Nasjonal helse- og sjukehusplan peiker på dette som alternativet, dersom akuttkirurgien blir avvikla.

Den akuttkirurgiske verksemda ved Odda sjukehus blir avvikla. Analysane i prosjektet viser at Odda sjukehus sjeldan behandlar alvorleg skadde pasientar. Øyeblikkeleg hjelp skal tas vare på gjennom den etablerte akuttmedisinske kjeda i Helse Vest. Alvorleg skadde pasientar skal få tilbod ved Haukeland universitetssjukehus/Haugesund sjukehus. Mindre alvorlege skadar skal framleis bli behandla ved Odda sjukehus. Skadepoliklinikken skal styrkast i samarbeid med legevakta.

Befolkninga i Odda-området er godt dekt med dagens ambulanse- og luftambulansetenester. Helse Fonna må kontinuerleg utvikle den prehospitale tenesta i samsvar med nasjonale retningslinjer slik at ein alvorleg skadd pasient kjem raskt fram til traumesenter.

Ressursar som i dag blir brukte for å oppretthalde akuttkirurgien, skal brukast til å utvide tilbodet ved Odda sjukehus til dei store pasientgruppene som treng spesialisthelsetenester ofte, mykje og nært. Dette vil vere særleg viktig for å vareta dei aukande behova til eldre pasientar, dei med mange samtidige sjukdommar og dei med kroniske sjukdommar. Å ivareta behovet for langvarige og koordinerte tenester, føreset tett og forpliktande samarbeid mellom sjukehus og kommunar, jf. forslaga prosjektgruppa har til slike tiltak. Dette vil gi eit breiare spesialisthelsetestetilbod til befolkninga i Odda-område.

9. Tilråding om vidareføring av akuttkirurgi

Desse medlemmane støttar denne tilrådinga: Roald Aga Haug, Daniela Brüel, Ingunn Olin Haugen, Trond Dyngeland, Hans Burchardt, Jon Olav Digranes, Else Berit Ingvaldsen, Kåre Ystanes, Randi Guddal, Anne Cathrine Skaar, Arvid Storgjerde:

Odda sjukehus skal ha akuttkirurgisk tilbod, akuttfunksjon i indremedisin, anestesilege i døgnvakt, planlagt kirurgi, beredskap for kirurgisk vurdering og stabilisering, og handtering av akutte hendingar. Dette blir grunnlagt med lang avstand til næraste traumesenter.

Ein finn det medisinsk uforvarleg med Odda sjukehus som akuttsjukehus utan akutt kirurgisk beredskap. Tilrådinga har bakgrunn i Odda sjukehus sin plass i behandlingsskjeda ved akutte tilstandar, den aukande turismen i området, den aukande mengda av traumealarmar, og opptaksområdets spesielle utfordringar når det gjeld avstandar, klimatiske forhold og transportmoglegheiter/innskrenkingar. Det er få om nokon stader det er så store utfordringar med geografi, topografi, vêrtilhøve og stengde vegar som i opptaksområde til Odda sjukehus. Odda sjukehus er eit alternativ ved akutte hendingar for delar av Kvinnherad kommune som har kort avstand til Odda.

Ei avvikling av akuttkirurgien vil:

- vanskeleggjere rekrutteringa av legespesialistar og turnuslegar til Odda sjukehus.
- gi eit tap av tryggleik i kommunehelsetenesta og svekke rekruttering av fastlegar. Døgnkontinuerleg akuttkirurgisk beredskap ved Odda sjukehus skaper tryggleik for kommunelegane.
- gi eit tap av moglegheit for livreddande kirurgisk stabilisering når det ikkje let seg gjere å transportere pasienten direkte til traumesenter.
- ikkje kunne erstattast av prehospitale tenester
- gi eit tap av tryggleik for befolkninga i Odda-området. Innbyggjarane vil kjenne uro dersom den akuttkirurgisk beredskapen blir avvikla. Det må stillast spørsmål om innbyggjarane skal finne seg i å ha dårlegare akuttbereidskap enn resten av befolkninga.

Dagens akuttkirurgiske tilbod fungerer godt og er tilpassa utfordringane i regionen. Det gir ein tilpassa robust akuttkirurgisk beredskap.

Fylkesrådmannen si vurdering

Fylkesrådmannen vurderer rapporten ut ifrå vedteken regional planstrategi og regionale planar.

Plan- og bygningslova (Pbl) definerer regional planmyndigheit med ansvar og oppgåver: Pbl § 3-4. Regionens planoppgaver og planleggingsmyndighet. Utsnitt av lovtekst: «Regional planlegging har til formål å stimulere den fysiske, miljømessige, helsemessige, sosiale og kulturelle utviklingen i en region.»

Pbl § 8-1. Regional plan. Utsnitt av lovteksten: «Regional planmyndighet skal utarbeide regionale planer for de spørsmål som er fastsatt i den regionale planstrategien.»

Pbl § 8-2. Virkning av regional plan. Lovteksten: «Regional plan skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen.»

Regional planstrategi 2016 - 2020 bygger på stor medverknad og brei og grundig vurdering av utfordringane for Hordalandssamfunnet, med prioritert innsats i samsvar med desse. Planstrategien definerer slike mål for utviklinga:

Langsiktig mål:

- Hordaland skal vera berekraftig, attraktivt og nyskapande.

Hovudmål:

- Høg sysselsetjing,
- Eit inkluderande samfunn
- Ei klima og miljøvenleg utvikling
- Samarbeid i ein strek Vestlandsregion

«Regional plan for attraktive senter i Hordaland – senterstruktur, tenester og handel» (Senterplanen) vart vedteken 2014. Planen definerer ein senterstruktur og har retningslinjer for fleire sentrale tema for samfunnsutviklinga. Senterplanen har følgjande hovudmål:

- Hordaland skal ha attraktive senter som fremjar livskvalitet, robust næringsliv og miljøvenleg transport. Sentera skal tilretteleggje for vekst i heile fylket.

Senterplanen har 5 kapittel, der kapittel 3 handlar om tenester, arbeidsplassar og fritidstilbod. For dette tema er gjeldande overordna mål:

- Sentera skal ha eit mangfald av tenester, arbeidsplassar, fritids- og kulturtilbod tilpassa senteret sitt nivå i senterstrukturen.

Planen fastset slike delmål i kapittel 3:

- I sentera i Hordaland skal det leggjast til rette for:
  - Publikumsretta og besøksintensive offentlege og private tenester
  - Arbeidsplassintensive verksemder
  - Opne arenaer for fritids- og kulturaktivitetar

Senterplanen har og retningslinjer for lokalisering, der desse viser prinsipp for lokalisering av besøksintensive offentlege tenester. For regionsenter er det føringar for at sjukehus og spesialisthelsetenester for regionen skal leggjast til regionale senter.

«Regional næringsplan 2013 – 2017» legg vekt på utvikling av regional senter som eit viktig grunnlag for næringsutviklinga i fylket. Ein av dei tre hovudstrategiane i planen er:

- Ein velfungerande bergensregion og attraktive regionale senter.

«Regional klimaplan for Hordaland 2014 – 2030» (Klimaplanen) har som visjon: «Hordaland på veg mot lågutsleppssamfunnet.» Planen har som mål å redusera klimagassutsleppa vesentleg, med 40% i 2030 i høve til 1991.

Kapittel 5 i klimaplanen handlar om arealbruk og transport med slike mål:

- Arealbruk:
Hordaland skal ha eit berekraftig utbyggingsmønster som reduserer transportbehovet, stimulerer til kortare og meir miljøvenleg reiser, og unngår nedbygging av verdifulle areal.

- **Transport:**
Klimagassutslepp frå vegtrafikk i Hordaland skal reduserast med 20% innan 2020 og 30% innan 2030 i høve til 1991. Samla klimagassutslepp frå mobile kjelder skal i 2030 vere 30% lågare enn 1991, dette gjeld også for Hordaland fylkeskommune.

Det går fram av den regionale planlegginga, at utvikling av attraktive regionale senter som er lokalisert rundt om i fylket, er vesentlege for å leggja til rette for god livskvalitet, velfungerande næringsliv, god folkehelse, reduserte klimagassutslepp, gode offentlege og private tenestetilbod, gode kommunikasjonar og kollektivtilbod og eit framtidretta busetjingsmønster. Dette er viktige vilkår for at det kan verta vekst i heile fylket.

Prosjektrapporten for Odda sjukehus framstiller situasjonen for sjukehuset på ein konkret og informativ måte. No-situasjonen, og utfordringar vert synleggjort for det som er omtala som det minste sjukehuset i Noreg. Rapporten peikar på aktuelle løysingar for å gje tilbod om spesialisthelsetenester til folk i Helse Fonna sitt opptaksområde.

Det er i rapporten tilrådd å oppretthalda Odda sjukehus, og det er gitt tilrådingar for framtidig organisering og drift. Tilrådingane frå prosjektgruppa er med eitt unntak samstemte. Prosjektgruppa er delt når det gjeld akuttkirurgi. Eit mindretal tilrår avvikling av akuttkirurgi ved Odda sjukehus, eit fleirtal i prosjektgruppa tilrår vidareføring av akuttkirurgi.

Dei regionale planane set krav til offentlege organ om å prioritera investeringar og drift slik at dette er med på å styrkja og utvikla attraktive senter. Desse føringane pålegg offentlege aktørar å sjå sine prioriteringar og tiltak i eit overordna perspektiv, der prioritering og samhandling styrkjer regionsentera.

Helse Vest og Helse fonna si verksemd og Odda sjukehus har ein særskild viktig funksjon i regionsenteret Odda og for regionen rundt. I tillegg til å gje tilbod innan helse er det ein viktig kompetansesarbeidsplass. Sjukehuset skaper grunnlag for busetjing, lokalt næringsliv og aktivitet på andre område. Sjukehuset skaper tryggleik for dei som bur i området og sikrar ved det busetjing. Sjukehuset vil truleg og medverka til interesse for høgare og relevant utdanning innan helsefag m.m., som igjen kan fremja rekruttering for å dekkja lokale og regionale behov. Arbeidsplassar knytt til sjukehuset kan og ha verknad for rekruttering til andre verksemdar og yrke i regionen, då det t.d. ofte vi vera behov for interessante, og ulike yrke for personar i parforhold.

Fylkesrådmannen gjev si tilslutning til tilrådingane frå prosjektgruppa slik desse er presentert i rapporten.

Fylkesrådmannen grunnlegg si tilråding med dei regionale planane. Fylkesrådmannen har ikkje fagleg grunnlag til å uttale seg om akuttkirurgi.

Oppsummering

Fylkesrådmannen peikar på at Helse Vest og Helse Fonna må leggja aktuelle regionale planar til grunn for vidare planlegging, særleg viktige er Senterplanen og Klimaplanen.

Fylkesrådmannen støttar tilrådingane i prosjektet Odda sjukehus, men har ikkje fagleg grunnlag til å uttale seg om akuttkirurgi.